

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

kopia filip.vestling@regeringskansliet.se.

Remissvar Mindre aktörer i energilandskapet (SOU 2018:76)

Solelkommissionen har tagit del av utredningen Mindre aktörer i energilandskapet. Vi delar utredningens slutsats att de hinder som mindre aktörer möter idag behöver tas bort för att kunna nå målet om ett 100 % förnybart energisystem. Vi ser det även som positivt att utredningen ser kundägd solel och batterilagring som viktiga delar i omställningen.

Solelkommissionen har deltagit i den hearing som utredningen höll i november 2017. Vi har även gått in med skriftliga förslag till utredningen om vikten av övergången till SolRot, en breddad skattereduktion till andelägd el och lyft vikten av att tillåta interna nät för flerbostadshus.

Vi är mycket positiva till utredningens förslag om införandet av en energiRot, att vidga batteristödet till företag och att fasa ut investeringsstödet för solceller på ett ordnat sätt.

Vi vill härmed inkomma med våra skriftliga synpunkter på de av utredningens förslag som berör kundägd solel. Vi utvecklar våra motiv i vårt remissvar nedan. Vi lyfter även några av de hinder som vi ser för mindre aktörer som inte är behandlade av utredningen och som ännu inte är genomförda.

Solelkommissionen är ett nätverk som består av Vasakronan, HSB, IKEA, Telge Energi och Solkompaniet som arbetar för att skapa bättre villkor för kundägd solel och har som mål att Sverige år 2030 ska få 10 % av sitt elbehov från solel.

EnergiRot som ersättning till investeringsstödet för solceller till privatpersoner

Investeringsstödet som infördes 2009 har varit mycket viktigt för att skapa den solelboom som vi har fått i Sverige. Men stödet är också ett stort hinder, speciellt när stora mängder



VASAKRONAN



HSB – där möjligheterna bor



TelgeEnergi

villaägare söker stöd. Osäkerheten om vilken stödnivå man kommer få och även om man kommer få stöd överhuvudtaget gör att många väntar med sina solceller. Och eftersom kön för att få ett beslut sällan är kortare än ett år, blir det en utdragen process för kunden. Dessutom krävs det att villaägaren gör en särskild ansökan om stödet hos Boverket, som trots att den förenklats, innebär den tekniskt inriktade ansökan ett hinder för privatpersoner.

Det gör även att försäljningen av soleanläggningar blir mer komplicerad, det går ofta inte att avsluta affären förrän kunden har sökt och fått besked om stöd. Både IKEA och Telge Energi säljer solcellsinstallationer till sina kunder och ser att en övergång till ett Rot avdrag skulle förenkla kraftigt för kunderna.

Solelkommissionen stödjer därför utredningens förslag att övergå till en energirod med en skattereduktion på 50 % av arbetskostnaden. Det skulle för en solcellsinstallation innebära ett stöd på 15 % av totalkostnaden, dvs nästan i nivå med det stöd som finns idag. Vår bedömning är att enkelheten och tryggheten med en energirod väger upp för den lägre nivån på stödet. Och att en energirod tar bort det största hinder som finns för privatkunder som vill bygga solel och skapar förutsättningar för en fortsatt solelboom på villataken. Vilket är viktigt då vi trots de senaste två årens solelboom enbart har byggt på 2-3 % av de villatak som är lämpliga för solel. Vi ser att det är bråttom att göra övergången till en energiRot eftersom kön till solcellsstödet fortsätter att växa kraftigt, dvs utgör ett allt större hinder. Vi ser därför att införande senast till den 1 januari 2021.

Vi anser också att utredningens förslag att finansiera reformen med en höjning av energiskatten med 0,5 öre/kWh är ett lämpligt sätt att skapa förutsättningar för en energirod.

Batteristöd även till företag

Solelkommissionen stödjer utredningens förslag att bredda batteristödet till företag och bostadsrättsföreningar. Vi ser en stor potentialen för dessa aktörer då de har större verksamheter och även ökar effektutmaningen lokalt när de adderar elbilsladdning till sina fastigheter. Idag görs det nästan inga batteriinstallationer alls eftersom återbetalningstiderna är längre än livslängden på batterierna.

Vår bedömning är att en normalstor anläggning kommer ha en effekt på 100 kW och kapacitet på 120 till 180 kWh. Kostnaden idag är ca 1 miljon kr. Vi ser även att större



VASAKRONAN



HSB – där möjligheterna bor



TelgeEnergi

anläggningar är mer kostnadseffektiva än mindre vilket gör att en stödnivå på 50 % för företag och BRF:er är lämpligt. Dvs lägre än utredningens förslag på 60 %. Storleken på stödet måste dock höjas från utredningens förslag på 150 000 kr till 500 000 kr för att ge avsett stöd för en normalstor anläggning.

Ett batteristöd skulle kunna få samma positiva påverkan som investeringsstödet för solceller haft, dvs se till att ett större antal fastighetsägare prövar tekniken och styrning av effekten i sina fastigheter. Det skapar förutsättningar för att öka antalet lokala energilagrar när kostnaden för batterier kommer ner i pris om några år. De priser som Northwolt indikerar för framtiden gör att stödet efter några år kan fasa ut. Vi delar helt utredningens slutsats att lokala energilagrar är en viktig del i att skapa ett säkert och stabilt elsystem vid övergången till 100 % förnybart. Och vara en del av den långsiktiga lösningen på att hantera kapacitetsbrist i de lokala elnäten. Utredningens förslag var att stödet till företag skulle införas 1 januari 2020, dvs det bör införas så snart som möjligt och gärna till 1 juli 2020.

Utfasning av investeringsstödet för solceller

Vi delar utredningens syn att det behövs en ordnad utfasning av investeringsstödet för solceller. Vi ser dock att den kvarvarande perioden för stödet är kort att det råd, som utredningen föreslår ska inrättas, inte skulle få stor effekt. Vårt förslag är istället att Energimyndigheten i samråd med Svensk Solenergi får i uppdrag att ta fram en plan för utfasningen av stödet. Planen bör beslutas under våren 2020 och sedan kommuniceras till alla aktörer. Det skapar bra förutsättningar för en fortsatt utbyggnad av solel i Sverige utan tvära kast. Vårt förslag är att stödet sänks till 10 % för 2021 och att stödet avslutas helt vid utgången av 2022.

Definition av begreppet mikroproducent

Vi stödjer helt utredningens förslag att ellagen ska ändras till att gränsen för att vara mikroproducent sätts till samma storlek som i inkomstskattelagen, dvs 100 amp. Då gäller samma villkor för rätten till att ansluta och mata in på elnätet som för skattereduktionen för mikroproducenter. Dagens olika gränser ett hinder för främst BRF:er och lantbruk.

Övriga hinder

Solelkommissionen är mycket positiv i att många hinder tagits bort under de senaste åren för kundägd solel. Men det finns några kvar som rör mindre aktörer, som vi vill lyfta fram. Vi hoppas att regeringen snart återkommer med förslag för dessa. De har hanterats av andra



VASAKRONAN



HSB – där möjligheterna bor



TelgeEnergi

utredningar, men konkreta lagförslag till ändringar väntar fortfarande vi och alla mindre aktörer på. Det är:

Rätt till interna nät för flerbostadshus

Ett stort hinder för flerbostadshus idag hanteras inte av denna utredning, men kom med i utredningen Moderna elnät som varit ute på remiss under hösten 2019. Solelkommissionen vill lyfta fram att dagens förbud mot interna nät mellan flerbostadshus på samma fastighet är ett stort hinder. De byggs ofta i kvarter, där några byggnader är lämpliga för solel men inte alla. Med dagens regelverk får man inte ha ett internt nät mellan byggnaderna på samma fastighet. Det får konsekvensen att man inte använder de bra taken fullt ut eftersom det inte går att flytta elen till närliggande byggnader som har ett elbehov.

Interna nät mellan flerbostadshus kommer även skapa förutsättningar för lokal lagring av el. Kombinationen av solceller, batterilagring och elbilsladdning skapar förutsättningar för att hantera och reducera effekttoppar. Vi anser att det är viktigt att detta hinder tas bort så fort möjligt eftersom det har stor påverkan idag, både vid nybyggnad av bostäder och för befintliga.

Breddad skattereduktion till andelsägd el

Solelkommissionen anser att det är betydelsefullt att alla får möjlighet att producera egen förnybar energi till lika ekonomiska villkor – även de som inte äger sin fastighet. Det är därför ett naturligt nästa steg att bredda skattereduktionen som infördes 1 januari 2015. Idag omfattar den endast villaägare och andra mindre fastighetsägare som bygger solel på sina egna tak eller vindkraft på sin tomt.

Över hälften av de svenska hushållen bor i lägenhet och en stor del av villaägarna har inte tak som är lämpliga för solel. Samtidigt är intresset för att producera sin egen förnyelsebara el stort bland hushållen. Solel kan byggas på flerbostadshus och i större anläggningar på mark och ägas gemensamt i en ekonomisk förening. Den el man producerar tillsammans med syftet att täcka sin egen elförbrukning bör självklart behandlas lika. Därför föreslår vi att skattereduktionen breddas till andelsägd sol och vindel.

Flytt av skattereduktionen till elfakturan

Vi anser att det är av stor vikt att skattereduktionen ges direkt på elfakturan, vilket ökar det upplevda värdet av skattereduktionen. Frågan ingick i utredningen om att bredda skattereduktionen till andelsägd el och den har tagit fram ett konkret förslag som bygger på



VASAKRONAN



HSB – där möjligheterna bor



TelgeEnergi

att Elhandlarna ska få en skyldighet att ge kunden skattereduktionen månadsvis och begära återbetalning från Skatteverket. På det sättet uppnår man att kunden får skattereduktionen direkt på elräkningen. Det blir samma hantering som tex en hantverkare har idag som utför tjänster till privatpersoner och ger skattereduktionen för ROT direkt på sin faktura. Rutinen är digitaliserad för ROT och föranleder minimal administration för elhandlarna om skattereduktionen för andelsel hanteras på samma sätt.

Stockholm 2019-11-20

Johan Öhnell
Ansvarig för Solelkommissionen
Johan.ohnell@solkompaniet.se



VASAKRONAN



HSB – där möjligheterna bor



TeigeEnergi